

Architectuurcriticus Paul Goldberger
over de originele New Yorkse metrobank:

'De Stijl met spierballen'

De New York Metrobank komt terug naar Nederland. Afgaand op de vooraanstaande Amerikaanse architectuurcriticus Paul Goldberger zou dat het motto kunnen zijn van de introductie van de bank in ons land door GjalProducties. In een artikel uit 2004 op de website metropolismag.com typeert Goldberger de bank als een product dat met gemak had kunnen voortkomen uit de beroemde Nederlandse kunst- en architectuurstroming: 'It is De Stijl on steroids'.

Goldberger is ronduit enthousiast over de metrobank. Een kleine tien jaar voordat metro-exploitant MTA in New York besloot de houten banken te vervangen door metalen exemplaren, roemt hij het ontwerp als functioneel, proportioneel en comfortabel. 'Een stuk straatmeubilair dat behoort tot het beste dat de openbare ruimte van New York te bieden heeft: lange solide houten banken, prachtig ontworpen en verrassend comfortabel'. De banken zien er hard uit maar ze voelen zacht aan, schrijft de columnist van het toonaangevende weekblad *The New Yorker*: 'Het tegenovergestelde van de plastic zitjes in de metro, die er zacht uitzien maar juist hard aanvoelen.'

De associatie met De Stijl is er voor Goldberger niet een die de banken naar het verleden terugverwijst. Integendeel, 'Het Modernisme van het midden van de vorige eeuw neemt hier de gedaante aan van metromeubilair, niet als aarzelend en onzeker 'retro' maar in de vorm van iets stoers en utilitairs.' De criticus legt zichzelf geen beperkingen op in het vertolken van zijn enthousiasme: 'De lichte, bijna drijvende moderniteit van de bank vindt als het ware een contrapunt in de diepte en resonantie waarvoor de donkere finish op het hout zorgt.' En wat hem nog het meeste bevalt is dat de bank geen aandacht vraagt voor zijn eigen ontwerp. 'Ze proberen ons niet ergens mee naartoe te nemen of van de subway een soort design-themapark te maken. *They are tough in a New York way, but not nasty in a New York way. I like that balance - strong, accommodating, and sturdy but not severe.*'

De metrobank verscheen voor het eerst in het openbare leven van New York in de jaren zeventig van de vorige eeuw. Sindsdien kwamen verschillende varianten in omloop in de havens, op vliegvelden, bij bus- en treinstations en in de metro van de wereldstad. Niet zo lang geleden werden dubbele banken, gemaakt door de oorspronkelijke leverancier en ontwerper, geplaatst bij het gloednieuwe World Trade Center. Terwijl de oude exemplaren langzaam verdwijnen uit de stations van de New York Subway, is de bank dus voorlopig nog niet weg uit het openbare leven van New York. En wordt hij met toestemming van de ontwerper en fabrikant door GjalProducties nieuw gemaakt voor de Nederlandse markt.

GjalProducties
info@gjalproducties.nl
www.gjalproducties.nl
06-22724271
Facebook: New York Metrobank

Paul Goldberger (1950) is volgens *The Huffington Post* 'the leading figure in architecture criticism'. Hij begon zijn carrière bij *The New York Times*, waar hij in 1984 de Pulitzer Prize won voor zijn architectuurkritiek. Daarna volgden vele andere prijzen. Tot 2011 deed hij bijna vijftien jaar het zelfde werk voor het toonaangevende weekblad *The New Yorker*. Tegenwoordig is hij schrijvend redacteur van *Vanity Fair*. Goldberger gaf in het verleden les aan de universiteit van Berkeley en nu nog aan Parsons The New School for Design.